

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Acta Synodalia Dioecesana Ecclesiae Mediolanensis, Pars Secunda

Borromeo, Carlo

Brixiae, 1603

Quomodo se comparet: & nè auctoritatis suae fines transeat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11399

Si fortè ex hac, vel alia causa, Archiepiscopi iussu aliquando noctu intermit-
ti contigerit; interdiu compensetur ma-
iori orandi spatio.

Cum oratio noctu celebratur, nè pro-
pterea ecclesiæ otia pateant, sed clau-
sa, puliantibus, & ad orandum conueni-
tibus etiam singulis aperiantur.

In ecclesijs monialium cum oratio
hec celebratur, nemo prorsus noctu in
illam ad orandū intromittatur. Verū
ibi sanctissimum sacramentum per no-
ctem in tabernaculo maiori repositum,
moniales solum ab interiori ecclesia a-
dorantes, nocturno eo tempore per ita-
tas horas in oratione perseverent; sum-
mo verò mane iterum è tabernaculo il-
lud depromatur.

De veteri illo, & ordinario instituto
orationis quadraginta horarum per vr-
bis ecclesias ordine, & continenter ha-
bendæ, seruentur in concilijs, aliove mo-
do præscriptæ regulæ.

D E S A C R A M E N T O
Pœnitentiæ.

Rubricæ, seu instructiões.

Quid Parochus generatim doceat, hor-
teturq; populum sibi commissum.

Parochus fideles sibi commissos,
quantum potest, sæpè hortetur, vt
ad pœnitentiæ sacramentum, non solum
cum ex præcepto Ecclesiæ tenentur; sed
quàm frequentissimè accedant. Mo-
neat sæpius, pœnitentiæ quidem radi-
ces esse amaras, sed fructus suavissimos.
doceat, per pœnitentiam nos in Dei
gratiam restitui, quo nihil nobis de-
bet esse optatius. animam quouis scele-
rum pondere oppressam per eam suble-
uari, conscientiæ pacem, & tranquil-
litatem, quæ omnes superat volupta-
tes, tribui. Proinde his, alijsq; fructi-
bus propositis, & ex doctrina præser-
tim catechismi Romani explicatis, stu-
deat, quotiescunque se occasio offerat,
fideles ita permonere, vt ad tantum re-
medium beneficiumq; animæ suæ com-
parandum frequentè sese excitent: id-
que ea præparatione fiat, quæ tantis fru-

ctibus digna sit; ita vt in spiritu humi-
litate, & amaritudine animæ suæ, pec-
cator quisque sua possit peccata deslere,
& coniteri.

Ante Quadragesimam moneat fide-
les parochiæ suæ, qui confessionis fre-
quentem vsū non habent, quemadmo-
dum decreto Concilij Prouinc. V. iube-
tur; vt se ad confessionem parent: ne-
que eam differant in postremos Qua-
dragesimæ dies.

Moneat, opportunè se se sacra cōfes-
sione munire illos, qui eò proficiscun-
tur, vbi mortis periculum sit; vel vbi
confessarij copiam habituri non sunt.
item si rem arduam, & difficilem sint a-
cturi, quod idem transacta re facere, ad
gratias Deo purius agendas hortetur:
quibus de rebus in Concilio sexto præ-
scriptum est.

Tit. quæ ad
sacra. pen.
pert. p. 222.

Prou. 6. tit.
de sacra. pen.
pag. 304.

Quomodo se comparet: & nè auctori-
tatis suæ fines transeat.

A Nimaduertet Parochus, & Con-
fessarius, nè dum hoc sacramento
vulneribus aliorum medetur, ipse telo
peccati se configat. Quamobrem ca-
ueat, nè mortifero peccato inquina-
tus, ad sacramenti ministracionem ac-
cedat; neque item censura ecclesiasti-
ca, aut alio canonico impedimento ir-
retitus.

Imò verò ita sanctè viuere studeat,
vt pœnitentes non verbis solum, sed
exemplis quoque ad virtutum christia-
narum officia erudire possit: neque eius
dicta à factis villo modo dissentiant.
quò enim magis omni virtute, præ-
cipueq; charitate paterna, zeloq; salu-
tis animarum ipse præcellentior erit,
tantò aptius erit instrumentum bonita-
tis Dei.

Quò magis autem ad omnem vitæ bo-
nitatem se se excitet, cū se penumero se-
cum ipse tacita meditatione cogitabit,
cuius vicem ipse gerat, & quàm sanctæ
sint suscepti ministerij sui partes: tum
verò id omne attentissima contempla-
tione reputabit, cum ad audiendam con-
fessionem vocabitur.

Quo tempore ita se geret, vt neque in
incessu, neque in gestu, mortuè alio

cor-

corporis, neq; etiam in vestitu videatur, nec verò in eius voce quidquam audiatur, quod non deceat virum grauem, atque adeo sanctum, quiq; meminerit, se tenere locum Dei.

Intimè verò, atque in corde suo humiliter de se sentiet, ita vt tanquàm in Dei conspectu cum reuerentia, & timore sancto ministerium audiendæ confessionis peragat: & animo vsque adeo se demittat, sancteq; abiciat, vt penitentes, quorum confessionem audit, se meliores putet.

Ad audiendas porrò confessiones, nò inani gloria, non lucri cupiditate, nò curiositate, non deniq; vllò humano affectu ductus; sed salutis fidelium procurandæ studio inflammatus accedet.

Nec propterea quemquam poenitentem subterfugiendi laboris causa rejiciet, ne nutu quidem, nedum verbis: immo se paratum semper, promptum, facilem, humilemq; præbebit.

Ita etiam se constanter geret, vt nullius metu, aut gratia, officio suo desit.

Caueat Curatus, nè ijs temporibus, quibus confessiones frequentiores esse solent, præcipuè per octo dies ante Natalem Domini, & à Dominica de Lazaro vsque ad resurrectionis octauam, etiam aliò ad funera, & alia sacra officia vocatus, illud audiendæ confessionis munus in sua ecclesia, sine causa necessaria, prætermittat, aut vllò modo differat.

Et quoniam confessionis minister, iudicis, & medici simul personam gerit: vt & quod ad iudicem attinet, ex varijs peccatorum generibus, quæ grauiora, quæ leuiora sint, quo ve modo corrigenda, pro cuiusque hominis ordine, & genere iudicare possit; & tanquàm medicus ea remedia ægroto adhibeat, quæ ad illius animam sanandam, & in posterum contra vim morbi muniendam aptiora videantur: opus est, vt is tum scientiam atque eruditionem, tum prudentiam studeat sibi, quantam potest, comparare; tum ex diuina gratia, quam assidua precatione supplex à Deo petat; tum ex autoribus probatis, qui eam materiã piè, pleneq; tractarunt.

In primis benè cognita habeat, quæ

monitis, seu instructionibus in hac ecclesia editis ad Confessariorum vsum continentur.

Sacramenti igitur huius doctrinam omnem rectè nosse studebit: ita ut quæ illius ratio, qui effectus, quæ illius partes, quæ earum partium vis, & natura, peritè intelligat.

Quæ peccata mortalia, & quæ venialia cognoscat. Peccati circumstantias sciat, quæ præsertim mutant speciem peccati; & quæ in confessione explicandæ sunt; quæ restituendi onus inducant.

Censurarum rationem, & vim rectè intelliget, & quibus criminibus annexæ illæ sint.

Casus referuatos in promptu habebit; ita vt rectè sciat, qui iure canonum Summo Pontifici, qui rursus Episcopo, qui præterea in Bulla Coenæ Domini, quiq; pro varietate temporum Episcopo referuati sint.

Differentia satisfactionum poenitentiarum etiam probè noscet, ac præterea canones poenitentiales, vt infra ordine decalogi explicatos.

Memoria tenebit casus, quibus confessio sit iteranda.

Cognitum etiã habere Confessarius omnis debet, ac præterea animaduertente, ante quam ad audiendas confessiones accedat, quanta sit auctoritas potestatisq; iurisdictionis suæ: ita vt cum norit, & quos, & à quibus peccatis, censurisq; absolueri possit, tum etiam caueat, nè facultatis suæ fines prætergrediatur.

Parochus quisq; ne eorum confessiones audiat, qui alienæ parochiæ sunt, nisi facultatem eius rei habeat, ad præscriptum Synodi vndecimæ.

Excommunicacionis latæ sententiæ poenam recordentur Confessarij, quam subire eos decretum est in Concilio quarto, qui sine Episcopi facultate hoc Sacramentum ministrant: quiq; aliquem absolueri audeant à casibus Archiepiscopo referuatis sine ipsius facultate, vt in quinto Concilio decretum est.

Ne obliuiscantur item excommunicacionis illius, cui in Synodo vndecimæ subiecti sunt ij, qui socios criminis audent absolueri.

Item

Intra instructionibus vulgaribus.

Supra. 419.

Pag. 419.

Reg. 222.

Item decretum aliud memoria teneant, factum in eodem Concilio quinto in hæc verba.

Ne facultatum, priuilegiorumve iure, quæ cuiunque, etiam Rosarij, & cruce signatorum scholæ, confratriæ, collegiæ, etiam laicorum, quæque collegis, confratribusve in eo adscriptis ante, vel post Concilij Tridentini confirmationem concessa sunt, confessarius, cuiusvis ordinis sit, ab ijs casibus quos sibi Episcopus in sua diœcesi reseruauerit, pœnitentes sine illius facultate absoluat. Si contra fecerit, suspensionem à diuinis ipso facto incurrat.

Quod idem fieri prohibitum est, etiã ex indulgentiarum literis, quæ ecclesijs concessæ sunt, Concilio prouinciali sexto.

Tit. v. sup.
pag. 305. §.
Quod superioribus.

Quæ Parochus speciatim doceat, horteturque; facere pœnitentes in sacramento pœnitentiæ.

Pœnitens antequam ad Parochum, sacerdotemve, cui peccata confiteatur accedat, multitudinem, & grauitatem peccatorum, quibus se irretitum esse sentit, vehementer intimè dolebit, ac deplorabit, Deique misericordiam omni prece flagitabit. Proposita sibi ob oculos sanctissima Christi crucifixi, vel alia pia imagine, cor suum pro peccatis remittendis effundet, excitans, & humilians spiritum vehementer ad compunctionem.

Primo peccata omnia, præsertim grauiora, ad memoriam reuocabit: qua in recordatione excitabit deuotionem, & cordis compunctionem.

Et quò magis, & contemptum sui ipsius, abiectiorem, humilitatemque, ac deuotionem in se excitet, recensèbit gemens peccata, quæ vehementius suam conscientiam angunt.

Et quò diligentius conscientiam examinet, sibi proponet ob oculos decalogum, ad cuius singula præcepta se, mores, vitamque; suam accuratè contemplantur.

Singulaque; præcepta ita examinabit, ut perpèndat, atque adeo videat sigillatim, si quæ contra vnum quodque præceptum, vel cogitatione, vel verbo, vel

opere admisit, commiserit: aut rursus si quid de eo omiserit.

Aliud præterea examen conscientie suggerit ex septem peccatis capitalibus singulis, quæ item aut cogitatione, aut verbo, aut opere commiserit, aut omissione etiam.

At verò omnem examinandæ conscientie rationem fideles, præsertim rudes, Parochus Confessariūve aliquando docebit, prout opus esse viderit.

Cum igitur pœnitens ex singulis notatis capitibus conscientiam suam quantum potuit diligentia examinauerit; desiderio consequendæ remissionis peccatorum accensus, ad Confessarium vices Christi gerentem accedet: cui omnia, & singula peccata quæ in memoriam venerint, fideliter, & integrè exponet.

Accedet autem ad confessionem habitu demisso, & humili, ac nullo planè ornato, & depositis armis. Si verò clericali ordinis est, sine superpelliceo.

Ad pedes Confessarij genua ambo flectet, nullo supposito puluinario, nisi aliud necessitas postulat.

Decenter se toto corporis habitu, & situ ita se componet, ut instar supplicatis sit.

Erit capite aperto, vultu demisso, manibus iunctis, & supplicibus.

Faciem sacerdotis non spectabit, ut meminerit, se non coram homine peccatore, sed coram Deo altissimo esse; ut agnoscendo, & confitendo offensas, humiliter veniam petat.

Mulier autem penitus ita capite velato erit, ut velum densum caput operiens, demissum sit vsque ad supercilia.

Quæ in ministracione sacramenti pœnitentiæ Parochus, & Confessarius obseruet.

AD audiendam confessionem cum accedit, ante breui precatatione, qua diuinæ gratiæ lumen in eo ministerio ritè peragendo sibi postulet, tacitus utetur: ac præterea preces adhibere poterit, quæ infra notatæ sunt.

In ecclesia, non autem in priuatis edibus confessiones audiat, nisi ex causa necessaria, vel vrgenti: quæ cum incidit, studeat tamen in oratorio, aut certè decen-